

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЛІНГВІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Факультет східної і слов'янської філології

(назва факультету)

Кафедра східної і слов'янської філології

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Культура мовлення арабською мовою

(назва навчальної дисципліни)

для студентів

галузь знань 03 Гуманітарні науки
(шифр і назва)

спеціальність 035 Філологія
(шифр і назва)

спеціалізація 035.060 Східні мови та літератури (переклад включно), перша – арабська
(назва)

освітній рівень другий (магістерський)
(бакалавр, магістр)

освітня програма Східна філологія: арабська мова і література, переклад, методика навчання
(назва)

статус дисципліни нормативна
(нормативна чи вибіркова)

Форма здобуття освіти денна

Навчальний рік 2023/2024

Семестри I-II

Кількість кредитів ECTS 8

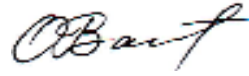
Мова навчання українська, арабська

Форма підсумкового контролю іспит

Розробник: доктор філологічних наук, професор кафедри східної і слов'янської філології Рибалкін В. С.

Схвалено на засіданні кафедри східної і слов'янської філології
протокол № 17 від «8» червня 2023 року

Завідувач кафедри східної і
слов'янської філології

(підпис)

(О. Р. Валігура)

(прізвище, ініціали)

Схвалено на засіданні вченої ради факультету східної і слов'янської філології
протокол № 12 від «12» червня 2023 року

Голова вченої ради факультету

(підпис)

(С. В. Сорокін)

(прізвище, ініціали)

1. Мета вивчення навчальної дисципліни:

Курс «Культура мовлення арабською мовою» розроблений для студентів-магістрантів першого року навчання (I-II семестр). Сучасні вимоги до підготовки магістра потребують від нього бути плідним учасником міжкультурної комунікації і мати необхідні навички та вміння професійного, ділового та ситуативного спілкування в усній і письмовій формах, бути спроможними оволодіти новітньою фаховою інформацією через іноземні джерела. Мета викладання пропонованої дисципліни в лінгвістичному ВНЗ – ознайомлення студентів з особливостями мовлення в різних сферах функціонування арабської мови (у побутовій, офіційній, науковій, публіцистичній та у сфері художньої літератури), з різноманітним мовностилістичним засобів арабської мови для повноцінної й ефективної передачі інформації відповідно до цілі та умов спілкування, вдосконалення загальних та професійно-орієнтованих комунікативних мовленнєвих компетенцій (лінгвістичної, соціолінгвістичної і прагматичної) для забезпечення ефективного спілкування в академічному та професійному середовищі, а також формування й розвиток здібностей до самооцінки та здатності до самостійного навчання. Це дозволить магістрам продовжувати навчання в академічному і професійному середовищі як під час навчання у ВНЗ, так і після отримання диплома про вищу освіту. У результаті опанування дисципліни студент повинен:

знати:

- норми літературної і розмовної мови та вміння їх застосовувати у практичній діяльності;
- синтаксичні, семантичні та фонетичні правила і закономірності сучасної стандартної арабської мов (далі – АМ);
- принципи, технології і прийоми створення усних і письмових текстів різних жанрів і стилів українською і АМ;
- культурологічну інформацію і застосовувати її у практичній діяльності.

вміти:

- впевнено спілкуватися в різноманітних ситуаціях із фахівцями та нефахівцями державною та іноземною мовами для організації ефективної міжкультурної комунікації;
- ефективно використовувати широкий діапазон словникового запасу і граматичні структури, необхідних для викладу власних думок, як в усному, так і письмовому спілкуванні.
- долати чинники, що перешкоджають розумінню під час спілкування.

2. Загальний обсяг (відповідно до робочого навчального плану) 8 кредитів ЄКТС; 240 годин, у тому числі:

лекції	– <u>0 год.</u>
семінарські	– <u>0 год.</u>
практичні заняття	– <u>120 год.</u>
консультації	– <u>0 год.</u>
самостійна робота	– <u>120 год.</u>

3. Передумови до вивчення або вибору навчальної дисципліни:

Успішне опанування усіх обов'язкових компонент, передбачених освітньою програмою першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, зокрема:

- 1) успішне засвоєння навчального матеріалу фахових дисциплін «Практичний курс арабської мови», «Практика перекладу арабської мови»;
- 2) знання фонетики, лексики, морфології та граматики сучасної АМ, отримані протягом вивчення практичного курсу АМ;
- 3) лінгвістичний кругозір, знання лінгвістичної термінології з курсу «Основи мовознавства».

4. Анотація навчальної дисципліни:

галузь знань: 03 Гуманітарні науки

спеціальність:	035 Філологія
спеціалізація:	035.060 Східні мови та літератури (переклад включно), перша – арабська
освітній рівень:	другий (магістерський)
компонент ОП:	навчальна дисципліна
назва дисципліни:	Культура мовлення арабською мовою
код навчальної дисципліни:	ОК 1
статус дисципліни:	нормативна
курс:	I
навчальний рік:	2023-2024
семестр:	I-II

Мета. Курс навчальної дисципліни «Культура мовлення арабською мовою» передбачає забезпечення поглибленого вивчення та систематизації знань щодо структури і особливостей АМ, вдосконалення загальних та професійно-орієнтованих комунікативних мовленнєвих компетенцій (лінгвістичної, соціолінгвістичної і прагматичної) для забезпечення ефективного спілкування в академічному та професійному середовищі, формування і розвиток здібностей до самооцінки та здатності до самостійного навчання, що дозволить магістрам продовжувати навчання в академічному і професійному середовищі як під час навчання у ВНЗ, так і після отримання диплома про вищу освіту.

Завдання вивчення дисципліни полягають у створенні у студентів цілісного уявлення про різноманіття мовно-стилістичних ресурсів сучасної АМ, розширення загального лінгвістичного кругозору і складаються з:

- ✓ ознайомлення студентів з теоретичними положеннями та фактологічним матеріалом з курсу стилістики АМ;
- ✓ висвітлення мовно-стилістичних ресурсів АМ й особливостями їх вживання в різних стилях мовлення;
- ✓ ознайомлення з історією формування і розвитку арабської стилістики як науки про красномовство.

Окреслені завдання націлені на забезпечення підготовки висококваліфікованих та конкурентоспроможних фахівців в галузі філології (мовознавство, літературознавство, перекладознавство), здатних використовувати АМ в усній і письмовій формах; удосконалення і систематизація знань з АМ, що базуються на теоретичній та практичній основах; формування особистості фахівця, який здатен вирішувати завдання різного ступеню складності у різних сферах професійної діяльності, розвинути вміння знаходити основну лінію вихідного тексту, здійснювати швидкий перехід від мови оригіналу до мови перекладу; допомогти швидко і грамотно оформлювати переклад з урахуванням соціального та професійного статусу комунікантів.

Зміст навчальної дисципліни розрахований на два семестри, розкривається у двох модулях:

Модуль 1:

- Змістовий модуль 1. Предмет, об'єкт, закономірності, функції та методологія культури мовлення як спеціальної дисципліни. Еволюція стилістичних вчень. Основні поняття та категорії теорії функціональних стилів та мовленнєвих жанрів як об'єкту лінгвостилістичних досліджень. Наука про красномовство – стилістика з точки зору арабської мовознавчої та літературознавчої традицій (кількість тем – 2).
- Змістовий модуль 2. Виникнення вчення про культуру мовлення АМ та її найвидатніші вчені. Витоки стилістики АМ. Роль Корану та хадісів у розвитку стилістики АМ як науки. Абдулькагир аль-Джурджані («Даля'іль аль-і'джаз», «Асрар аль-баляга»), Абу Я'куб Юсуф ас-Сакьякі «Міфтах аль-'улум», аббасидський халіф аль-Му'тазз – автор книги «'Унван аль-баді'а», правил науки про красномовство 'ильм аль-баді'а, Кудам Бен Джа'фар – книга «Накд аш-ши'р» («Критика поезії») (кількість тем – 2).
- Змістовий модуль 3. Наука роз'яснення ('ильм аль-байан). Літературність слова. Літературність мовлення. Дохідливість мовлення. Стилї мовлення. Порівняння та його складові. Види порівняння. Метафора та метонімія (кількість тем – 1).

- Змістовий модуль 4. Наука про смисли (*‘ильм аль-ма‘ані*). Повідомлення та його стадії. Наказ. Заборона. Питання. Мета постановки питання. Нездійсненне бажання. Звертання. Обмеження. Багатослів'я, стислість та помірність мовлення (кількість тем – 1).
- Змістовий модуль 5. Наука про красномовство (*‘ильм аль-баляга*). Словесні прикраси (парономазія, цитування, римована проза). Сміслові прикраси. Двозначність, виражена омонімами. Антитеза. Протиставлення. Краса мотивації. Хвала та засудження. Мудра манера мовлення (кількість тем – 1).
- Змістовий модуль 6. Питання стилістичної не відтворюваності Корану на прикладі окремих аятів (кількість тем – 1).

Модуль 2:

- Змістовий модуль 1. Жанр «хутба» (усна публічна промова) як приклад ораторського мистецтва арабів. Історія жанру «хутба». Композиційні та мовностилістичні особливості хутби (кількість тем – 1).
- Змістовий модуль 2. Функціональна стилістика АМ. Проблеми функціональних стилів сучасної стандартної АМ (кількість тем – 1).
- Змістовий модуль 3. Мовні особливості офіційно-ділового, публіцистичного стилів. Стилістика мови реклами (кількість тем – 1).
- Змістовий модуль 4. Культура міжгендерного та міжконфесійного спілкування в сучасному мусульманському соціумі (кількість тем – 1).

Тривалість:

I семестр: 4 кредити ЄКТС, 15 тижнів, 4 години на тиждень.

II семестр: 4 кредити ЄКТС, 15 тижнів, 4 години на тиждень.

Оцінювання:

I семестр: поточне оцінювання, підсумковий модульний контроль – 1 модульна контрольна робота, підсумковий контроль – іспит.

II семестр: поточне оцінювання, підсумковий модульний контроль – 1 модульна контрольна робота, підсумковий контроль – іспит.

5. Завдання (навчальні цілі):

Основні завдання навчальної дисципліни пов'язані з формуванням у майбутніх фахівців таких компетентностей:

інтегральної компетентності (ІК):

здатність розв'язувати складні задачі і проблеми в галузі філології (лінгвістики, перекладознавства, методики навчання) в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає проведення досліджень та/ або здійснення інновацій, і характеризується невизначеністю умов і вимог.

загальних компетентностей (ЗК):

- **ЗК 1.** Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
- **ЗК 2.** Здатність бути критичним і самокритичним.
- **ЗК 3.** Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.
- **ЗК 4.** Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
- **ЗК 5.** Здатність працювати в команді та автономно.
- **ЗК 6.** Здатність спілкуватися іноземною мовою.
- **ЗК 7.** Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- **ЗК 8.** Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій.
- **ЗК 9.** Здатність до адаптації та дій в новій ситуації.
- **ЗК 10.** Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).
- **ЗК 11.** Здатність до проведення досліджень на належному рівні.
- **ЗК 12.** Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
- **ЗК 13.** Здатність розуміти сутність і соціальну значущість майбутньої професії, прогнозувати перспективи розвитку сфери професійної діяльності.

- **ЗК 14.** *Здатність розуміння і дотримання міжособистісних, міжкультурних, соціальних і професійно-етичних норм спілкування з іншими людьми у соціально-побутових і виробничих умовах.*
- **ЗК 15.** *Уміння вести наукові й професійні дискусії, аргументовано й коректно переконувати інших учасників групових процесів, демонструвати широкий спектр пізнавальних, лінгвістичних і інтелектуальних навичок для здійснення перекладу.*
- **ЗК 16.** *Здатність цінувати й поважати розмаїття та мультикультурність фахових компетентностей (ФК):*
 - **ФК 4.** *Здатність здійснювати науковий аналіз і структурування мовного/мовленнєвого і літературного матеріалу з урахуванням класичних і новітніх методологічних принципів.*
 - **ФК 6.** *Здатність застосовувати поглиблені знання з обраної філологічної спеціалізації для вирішення професійних завдань.*
 - **ФК 7.** *Здатність вільно користуватися спеціальною термінологією в обраній галузі філологічних досліджень.*
 - **ФК 8.** *Усвідомлення ролі експресивних, емоційних, логічних засобів мови для досягнення запланованого прагматичного результату.*
 - **ФК 9.** *Здатність ефективно спілкуватися арабською мовою в загальнокультурних і професійно орієнтованих ситуаціях.*
 - **ФК 10.** *Здатність виконувати типові професійні завдання, пов'язані із забезпеченням усної та письмової комунікації та інформації шляхом перекладу різноманітних за змістом і жанром текстів арабською і державною мовами.*
 - **ФК 11.** *Здатність застосовувати в практичній викладацькій діяльності сучасні методи й методики навчання іноземної (арабської) мови, проведення лекційних, практичних, семінарських, занять у закладах вищої освіти.*
 - **ФК 12.** *Здатність застосовувати прийоми забезпечення якості перекладу (вичитування, критичне оцінювання, редагування, зворотний переклад).*

6. Очікувані результати навчання з дисципліни:

Результат навчання (1. знати; 2. вміти; 3. комунікація; 4. автономність та відповідальність)		Форми (та/або методи і технології) викладання і навчання	Методи оцінювання та пороговий критерій оцінювання (за необхідності)
Код	Результат навчання		
1. Знати:			
1.1.	Знати норми першої іноземної мови і вміти їх застосовувати в практичній діяльності.	Практичні заняття, самостійна робота. Методи організації та здійснення навчальної діяльності: (словесні пояснення, розповідь, бесіда); інформаційно-репродуктивні, виконавські, продуктивно-практичні, пояснювально-ілюстративні методи, метод проблемного викладу, ігровий, дослідницький, дедуктивний, індуктивний, аналітико-синтетичний методи. Методи стимулювання мотивації навчальної діяльності: дискусія, пізнавальні ігри, створення ситуації інтересу у процесі викладення матеріалу, створення ситуації новизни, опора на життєвий досвід здобувача. Методи контролю і самоконтролю в навчальній діяльності: усний, письмовий, тестовий самоконтроль і самооцінка.	Вхідний контроль (як передумова успішної організації вивчення дисципліни). Поточний контроль: опитування в усній формі: усний переказ текстів, тем, діалоги, дискусії, усне реферування матеріалів та ін.; опитування у письмовій формі: словникові, орфографічні, тематичні диктанти, диктант-переклад, письмові тести, виконання практичних письмових завдань, рольова гра, підготовка та захист презентацій, індивідуальні завдання. Модульний контроль (оцінювання модульної контрольної роботи). Підсумковий (семестровий) контроль (проводиться у формі іспиту за обсягом усього навчального матеріалу, визначеного робочою програмою дисципліни).
1.2.	Вміти аналізувати мовні одиниці, визначати їх взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють.		
1.3.	Вміти використовувати першу іноземну мову в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних проблем у різних сферах життя.		
1.4.	Знати основні етапи здійснення, редагування і підготовки адекватного перекладу. Знати лексикологічні, лексико-граматичні, семантичні і синтаксичні/структурні аспекти перекладу.		
2. Вміти:			
2.1.	Вміти збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати мовні факти, реферувати, анотувати й адекватно перекладати (з першої та другої іноземних мов та з української) усні й письмові тексти різних стилів і жанрів, окрім вузькоспеціальних.	Практичні заняття, самостійна робота. Методи організації та здійснення навчальної діяльності: (словесні пояснення, розповідь, бесіда); інформаційно-репродуктивні, виконавські, продуктивно-практичні, пояснювально-ілюстративні методи, метод проблемного викладу, ігровий,	Вхідний контроль (як передумова успішної організації вивчення дисципліни). Поточний контроль: опитування в усній формі: усний переказ текстів, тем, діалоги, дискусії, усне реферування матеріалів та ін.; опитування у письмовій формі:
2.2.	Вміти реферувати текст на основі аналізу лексичних засобів когезії (виявлення вузлів лексичного повторювання у тексті, та відокремлювати центральні		

	речення, що дає змогу розкрити головну тему тексту).	дослідницький, дедуктивний, індуктивний, аналітико-синтетичний методи. Методи стимулювання мотивації навчальної діяльності: дискусія, пізнавальні ігри, створення ситуації інтересу у процесі викладення матеріалу, створення ситуації новизни, опора на життєвий досвід здобувача. Методи контролю і самоконтролю в навчальній діяльності: усний, письмовий, тестовий самоконтроль і самооцінка.	словникові, орфографічні, тематичні диктанти, диктант-переклад, письмові тести, виконання практичних письмових завдань, рольова гра, підготовка та захист презентацій, індивідуальні завдання. Модульний контроль (оцінювання модульної контрольної роботи). Підсумковий (семестровий) контроль (проводиться у формі іспиту за обсягом усього навчального матеріалу, визначеного робочою програмою дисципліни).
3. Комунікація:			
3.	Володіти навичками ведення дискусій під час обговорення питань методології усного та письмового перекладу.	Практичні заняття, самостійна робота. Методи організації та здійснення навчальної діяльності: (словесні пояснення, розповідь, бесіда); інформаційно-репродуктивні, виконавські, продуктивно-практичні, пояснювально-ілюстративні методи, метод проблемного викладу, ігровий, дослідницький, дедуктивний, індуктивний, аналітико-синтетичний методи. Методи стимулювання мотивації навчальної діяльності: дискусія, пізнавальні ігри, створення ситуації інтересу у процесі викладення матеріалу, створення ситуації новизни, опора на життєвий досвід здобувача. Методи контролю і самоконтролю в навчальній діяльності: усний, письмовий, тестовий самоконтроль і самооцінка.	Вхідний контроль (як передумова успішної організації вивчення дисципліни). Поточний контроль: опитування в усній формі: усний переказ текстів, тем, діалоги, дискусії, усне реферування матеріалів та ін.; опитування у письмовій формі: словникові, орфографічні, тематичні диктанти, диктант-переклад, письмові тести, виконання практичних письмових завдань, рольова гра, підготовка та захист презентацій, індивідуальні завдання. Модульний контроль (оцінювання модульної контрольної роботи). Підсумковий (семестровий) контроль (проводиться у формі іспиту за обсягом усього навчального матеріалу, визначеного робочою програмою дисципліни).
4. Автономність та відповідальність:			
4.	Володіти навичками роботи як самостійно, так і роботи в команді.	Практичні заняття, самостійна робота. Методи організації та здійснення навчальної діяльності: (словесні пояснення, розповідь, бесіда); інформаційно-репродуктивні, виконавські, продуктивно-практичні, пояснювально-ілюстративні методи, метод проблемного викладу, ігровий, дослідницький, дедуктивний, індуктивний, аналітико-синтетичний методи. Методи стимулювання мотивації навчальної діяльності: дискусія, пізнавальні ігри, створення ситуації інтересу у процесі викладення матеріалу, створення ситуації новизни, опора на життєвий досвід здобувача. Методи контролю і самоконтролю в навчальній діяльності: усний, письмовий, тестовий самоконтроль і самооцінка.	Вхідний контроль (як передумова успішної організації вивчення дисципліни). Поточний контроль: опитування в усній формі: усний переказ текстів, тем, діалоги, дискусії, усне реферування матеріалів та ін.; опитування у письмовій формі: словникові, орфографічні, тематичні диктанти, диктант-переклад, письмові тести, виконання практичних письмових завдань, рольова гра, підготовка та захист презентацій, індивідуальні завдання. Модульний контроль (оцінювання модульної контрольної роботи). Підсумковий (семестровий) контроль (проводиться у формі іспиту за обсягом усього навчального матеріалу, визначеного робочою програмою дисципліни).

7. Співвідношення результатів навчання дисципліни із програмними результатами навчання (необов'язково для вибіркових дисциплін, які не входять до блоків спеціалізації):

Програмні результати навчання	Результати навчання з дисципліни (код)							
	1.1.	1.2.	1.3.	1.4.	2.1.	2.2.	3.	4.
ПРН 1. Оцінювати власну навчальну та науково-професійну діяльність, будувати і втілювати ефективну стратегію саморозвитку та професійного самовдосконалення.					+	+		+
ПРН 2. Упевнено володіти державною та іноземною мовами для реалізації письмової та усної комунікації, зокрема в ситуаціях професійного й наукового спілкування; презентувати результати досліджень державною та іноземними мовами.	+	+	+		+		+	+
ПРН 4. Оцінювати й критично аналізувати соціально, особистісно та професійно значущі проблеми і пропонувати шляхи їх вирішення у складних і непередбачуваних умовах, що потребує застосування нових підходів та прогнозування.		+			+	+	+	+

ПРН 6. Застосовувати знання про експресивні, емоційні, логічні засоби мови та техніку мовлення для досягнення запланованого прагматичного результату й організації успішної комунікації.	+	+			+		+	+
ПРН 10. Збирати і систематизувати мовні, літературні, фольклорні факти, інтерпретувати й перекладати тексти різних стилів і жанрів (залежно від обраної спеціалізації).	+	+	+	+	+	+		
ПРН 11. Здійснювати науковий аналіз мовного, мовленнєвого й літературного матеріалу, інтерпретувати та структурувати його з урахуванням доцільних методологічних принципів, формулювати узагальнення на основі самостійно опрацьованих даних.	+	+	+	+	+	+		
ПРН 12. Дотримуватись правил академічної доброчесності.							+	+
ПРН 14. Створювати, аналізувати й редагувати тексти різних стилів та жанрів.	+	+	+		+	+		
ПРН 15. Обирати оптимальні дослідницькі підходи і методи до аналізу конкретного лінгвістичного чи літературного матеріалу.	+	+	+		+	+		
ПРН 16. Використовувати спеціалізовані концептуальні знання з обраної філологічної галузі для розв'язання складних задач і проблем, що потребує оновлення та інтеграції знань, часто в умовах неповної/недостатньої інформації та суперечливих вимог.	+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН 18. Демонструвати знання орфоепічної, лексичної, граматичної, орфографічної, пунктуаційної, акцентуаційної та стилістичної норм арабської мови на рівні С1, англійської мови на рівні С1 в усному та письмовому різновидах у широкому спектрі контекстів і соціального оточення згідно з Загальноєвропейськими рекомендаціями з мовної освіти.	+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН 19. Застосовувати різні перекладацькі стратегії, методи і технічні прийоми у різних видах перекладу.	+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН 20. Побудувати резюме і конструювати синтез головних ідей іноземних текстів; вміти аргументувати та доводити свою думку українською та іноземними мовами в усній і письмовій формах.	+	+	+	+	+	+	+	+

8. Система оцінювання результатів навчання студентів (критерії оцінювання результатів навчання та засоби діагностики навчальних досягнень студентів):

Система модульно-рейтингового контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти має таку структуру:

Форма підсумкового контролю	Види навчальної діяльності студента	Максимальна кількість балів
Передбачений підсумковий контроль – іспит	1. Аудиторна та самостійна позааудиторна робота студента	50
	2. Модульна контрольна робота (МКР)	20
	3. Іспит	30
	Разом:	100

8.1. Форми та критерії оцінювання студентів:

- семестрове оцінювання: аудиторна робота, самостійна робота, МКР;
- підсумкове оцінювання: іспит;
- умови допуску до іспиту: наявність відповідей на практичних заняттях, МКР, виконання усіх запланованих видів аудиторної і позааудиторної навчальної роботи.

Розподіл балів, які отримують студенти протягом вивчення навчальної дисципліни

Система модульно-рейтингового контролю навчальних досягнень студентів I курсу другого (магістерського) рівня з навчальної дисципліни «Культура мовлення арабською мовою» зі спеціальності 035 Філологія спеціалізації 035.060 Східні мови та літератури (переклад включно), перша – арабська передбачає оцінювання таких видів навчальної діяльності студентів:

Аудиторна робота студента	Самостійна робота студента	Модульна контрольна робота
усне та письмове виконання вправ для розвитку всіх видів мовленнєвої діяльності за темою модуля, поточні тести, перекази, бесіди, діалоги, полілоги, письмовий, реферативний та усний переклад текстів, прослуховування фонограм тощо.	виконання вправ за тематикою модулів, написання творів та есе за тематикою, що вивчається, перекладів, підготовка рефератів, робота зі словниками, довідниками та енциклопедіями тощо.	лексичні, граматичні тести, диктанти-переклади, контрольні письмові роботи тощо.

Рейтинг модуля з навчальної дисципліни «Культура мовлення арабською мовою» для студентів I курсу другого (магістерського) рівня обчислюється наступним чином.

Поточне оцінювання всіх видів навчальної діяльності кожного студента (аудиторна робота та самостійна робота) здійснюється в національній 4-бальній шкалі – «відмінно» («5»), «добре» («4»), «задовільно» («3»), «незадовільно» («2»). Невиконання завдань самостійної роботи, невідвідування семінарських та практичних занять позначаються «0».

У кінці вивчення навчального матеріалу модуля напередодні заліково-екзаменаційної сесії викладач виставляє одну оцінку за аудиторну та самостійну роботу студента як середнє арифметичне з усіх поточних оцінок за ці види роботи з округленням до десятої частки. Цю оцінку викладач трансформує в **рейтинговий бал за роботу протягом семестру** шляхом помноження на **10¹**. Таким чином, максимальний рейтинговий бал за роботу протягом семестру може становити **50**.

Критерії оцінювання аудиторної роботи студентів (50 балів)

Рівень активності студента на практичному занятті оцінюється за **4-бальною системою**:

Відмінно – 5 балів – виставляється, якщо студент демонструє вільне володіння матеріалом теми; вміє самостійно знайти відповідь на проблемні запитання, спираючись на лекційний матеріал та нормативно-правові акти; вміє аналізувати, робити власні висновки; здатен встановлювати міжтематичні та міжпредметні зв'язки; за суттєві доповнення до відповідей інших студентів, що є свідченням систематичної підготовки студента до заняття;

Добре – 4 бали – виставляється за наявність переважно повної і ґрунтовної відповіді студента; допущені неточності у визначені понять та категорій не мають суттєвого значення; відповідь на проблемні запитання знаходить за допомогою викладача, спираючись на лекційний матеріал та нормативно-правові акти. Доповнення є свідченням систематичної підготовки студента, але виявляють репродуктивні знання студента, а не узагальнення, власні судження тощо;

Задовільно – 3 бали – виставляється, якщо студент частково володіє матеріалом теми; формулюючи відповідь на питання, репродуктивно відбиває зміст лекційного матеріалу та/або основного підручника; допускає помилки у визначені понять та категорій, нездатний знайти відповідь на проблемні запитання, чи вирішити проблемні завдання;

Незадовільно – 2 бали – виставляється, якщо студент демонструє нездатність розкрити питання; допускає багато суттєвих помилок у визначені понять та категорій.

Після закінчення вивчення модуля виводиться середнє значення оцінок, отриманих студентом на семінарсько-практичних заняттях, як середнє арифметичне з усіх поточних оцінок за

¹ Наприклад, протягом семестру студент отримав за аудиторну та самостійну роботу такі оцінки: «5», «3», «5», «4», «5», «4». Середня арифметична оцінка становить **4,33**, з округленням до десятої частки – **4,3**. Отриману оцінку множимо на **10: 4,3x10=43**. Це число є рейтинговим балом студента за роботу протягом семестру.

ці види роботи з округленням до десятої частки. Цю оцінку викладач трансформує в **рейтинговий бал за роботу протягом семестру** шляхом помноження на **10**. Таким чином, максимальний рейтинговий бал за роботу протягом семестру може становити **50**.

Якщо студент не відвідав жодне практичне заняття модуля, йому виставляється **0 балів**.

Критерії оцінювання самостійної роботи студентів

Позааудиторна самостійна робота здобувачів складається з виконання завдань, які пропонуються викладачем (письмові практичні роботи, підготовка презентацій, рефератів). Рівень виконання самостійної роботи студентом оцінюється за 4-бальною шкалою:

Відмінно – 5 балів – виставляється за умови, якщо робота виконана бездоганно, творчо і самостійно, відбиває належний рівень знань, та сформованість практичних навичок, оформлена згідно вимог, які висуваються для даного типу завдань;

Добре – 4 бали – виставляється за умови, якщо робота виконана самостійно, містить несуттєві помилки; відбиває належний рівень знань сформованість практичних навичок; оформлена згідно вимог, які висуваються для даного типу завдань;

Задовільно – 3 бали – виставляється за умови, якщо робота містить помилки, відбиває недостатній рівень (або відсутність) логічності, обґрунтованості, самостійності, творчого підходу та недостатню сформованість практичних навичок; оформлення роботи не в повній мірі відповідає вимогам, що висуваються для даного типу завдань;

Незадовільно – 2 бали – виставляється за допущення грубих помилок, за поверховість, фрагментарність, несамостійність висновків, або за не самостійно виконане завдання (списане); виконана робота не відповідає вимогам, які вказані вище як критерії для виставлення позитивної оцінки.

Якщо студент не виконав жодного із завдань позааудиторної самостійної роботи, йому виставляється **0 балів**.

Після закінчення вивчення модуля виводиться середнє значення оцінок, отриманих студентом за виконання самостійних письмових завдань з кожної теми модуля.

У кінці вивчення навчального матеріалу модуля напередодні заліково-екзаменаційної сесії викладач виставляє одну оцінку за аудиторну та самостійну роботу студента як середнє арифметичне з усіх поточних оцінок за ці види роботи з округленням до десятої частки. Цю оцінку викладач трансформує в **рейтинговий бал за роботу протягом семестру** шляхом помноження на **10²**. Таким чином, максимальний рейтинговий бал за роботу протягом семестру може становити **50**.

Рейтинг кожного модуля обчислюється однаково для всіх навчальних дисциплін. Поточне оцінювання всіх видів навчальної діяльності студента (аудиторна робота та самостійна робота) здійснюється в національній 4-бальній шкалі – «відмінно» («5»), «добре» («4»), «задовільно» («3»), «незадовільно» («2»). Невиконання завдань самостійної роботи, невідвідування семінарських та практичних занять позначаються «0».

За рішенням кафедри згідно з установленими кафедрою критеріями поточне оцінювання всіх видів навчальної діяльності студента (аудиторна робота та самостійна робота) може здійснюватися за **10-бальною шкалою (від 0 до 10)**. У кінці вивчення навчального матеріалу модуля напередодні заліково-екзаменаційної сесії викладач виставляє одну оцінку за аудиторну та самостійну роботу студента як середнє арифметичне з усіх поточних оцінок за ці види роботи з округленням до цілого числа. Цю оцінку викладач трансформує в **рейтинговий бал за роботу протягом семестру** шляхом помноження на **5³**.

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

Відповідно до Положення про модульну контрольну роботу з практичних мовних дисциплін для студентів денної форми здобуття освіти Київського національного лінгвістичного

² Наприклад, протягом семестру студент отримав за аудиторну та самостійну роботу такі оцінки: «5», «3», «5», «4», «5», «4». Середня арифметична оцінка становить **4,33**, з округленням до десятої частки – **4,3**. Отриману оцінку множимо на **10**: **4,3x10=43**. Це число є рейтинговим балом студента за роботу протягом семестру.

³ Наприклад, упродовж семестру студент отримав за аудиторну та самостійну роботу такі оцінки: «3», «5», «7», «6», «9», «8». Середня арифметична оцінка становить **6,3**, з округленням до цілого числа – **6**. Цю оцінку множимо на **5**: **6x5=30**. Отримане число є рейтинговим балом студента за роботу протягом семестру.

університету (перший (бакалаврський) і другий (магістерський) рівні вищої освіти) модульна контрольна робота (МКР) є обов'язковим складником системи модульно-рейтингового контролю результатів навчання студентів денної форми здобуття освіти з кожної практичної мовної дисципліни. Виконання студентами МКР спрямоване на всебічну і комплексну перевірку обсягу, рівня та якості засвоєння ними всього навчального матеріалу, що входить до кожного модуля: матеріалу, що підлягає вивченню як під час аудиторної, так і самостійної роботи.

Критерії оцінювання кожного із завдань, а також всієї МКР (її письмової і усної частин) фіксуються безпосередньо в модульній контрольній роботі. МКР затверджуються на засіданні кафедри й оформляються належним чином іноземною мовою, що вивчається.

МКР виконуються всіма студентами певної академічної групи певного курсу факультету в установленій в Університеті період. На контроль виносяться лише ті варіанти МКР, які затверджені кафедрою. Науково-педагогічні працівники повинні здійснювати заходи щодо створення умов для об'єктивного виявлення й оцінки результатів навчання студентів – перевірки рівня володіння студентами всіма видами мовленнєвої діяльності, рівня сформованості навичок вживання мовного матеріалу та вмінь говоріння.

Структура модульної контрольної роботи з практичних мовних дисциплін. Зміст МКР з практичної дисципліни регламентується на засіданні кафедри східної філології. За рішенням кафедри МКР з практичних мовних дисциплін виконується в письмовій або в письмовій та усній формі та передбачає перевірку:

- рівня володіння студентами такими видами мовленнєвої діяльності: говоріння; аудіювання; читання; письмо; медіація або переклад;
- рівня сформованості навичок вживання мовного матеріалу: лексичного; фонетичного; граматичного.

Помилки в модульній контрольній роботі не виправляються. Викладач лише підкреслює їх, зазначаючи на полях тип помилки: фактична, орфографічна, граматична, лексична, стилістична тощо.

Підсумкова оцінка за МКР виставляється в модульній контрольній роботі прописом в національній 4-бальній системі («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») і засвідчується підписом викладача із зазначенням дати. Ці оцінки трансформуються в рейтинговий бал за МКР у такий спосіб:

для дисциплін, з яких передбачено підсумковий контроль у формі іспиту:

відмінно	– 20 балів;
добре	– 16 балів;
задовільно	– 12 балів;
незадовільно	– 8 балів;
неявка на МКР або відповідь на завдання МКР відсутня	– 0 балів.

Кожне із завдань МКР може оцінюватися за 4-бальною національною або, згідно з рішенням кафедри, – за багатобальною шкалою (максимум 50 балів за всю МКР для дисциплін, з яких передбачено підсумковий контроль у формі заліку, і максимум 20 балів за всю МКР для дисциплін, з яких передбачено підсумковий контроль у формі іспиту). За умови застосування накопичувальної система, при розподілі максимальної кількості балів для кожного завдання МКР необхідно враховувати складність і важливість кожного з них.

Після проведення МКР викладачі в 3-денний термін обов'язково знайомлять кожного студента як з його оцінкою за МКР, так і з отриманою оцінкою за вивчення відповідного модуля.

Підсумкове оцінювання – іспит

Студентам, які мають семестровий рейтинговий бал з дисципліни **63 – 70**, за рішенням кафедри може бути виставлена підсумкова оцінка за дисципліну за національною шкалою «відмінно», за шкалою ЄКТС – **A**. Підсумковий рейтинговий бал виставляється шляхом додавання до семестрового рейтингового бала студента **30 балів**.

Екзамен може відбуватися в усній формі, письмовій формі або складатися з письмової та усної частин. Максимальний екзаменаційний бал становить **30**. Викладач оцінює відповідь

студента на іспиті у 4-бальній шкалі. Ця оцінка трансформується в **екзаменаційний рейтинговий бал** у такий спосіб:

відмінно	– 30 балів;
добре	– 23 бали;
задовільно	– 18 балів;
незадовільно	– 0 балів.

Семестровий рейтинговий бал є сумою рейтингового бала за роботу протягом семестру і рейтингового бала за МКР.

Форма підсумкового контролю	Види навчальної діяльності студента	Максимальна кількість балів
Передбачений підсумковий контроль – іспит	1. Аудиторна та самостійна навчальна робота студента.	50
	2. Модульна контрольна робота (МКР).	20

Підсумкова оцінка за дисципліну виставляється за підсумковим рейтинговим балом (сума семестрового рейтингового бала та екзаменаційного бала за таблицею:

Підсумковий рейтинговий бал	Оцінка за шкалою ЄКТС	Підсумкова оцінка за дисципліну за національною шкалою
90 – 100	A	Відмінно
82 – 89	B	Добре
75 – 81	C	
66 – 74	D	Задовільно
60 – 65	E	
1 – 59	FX	Незадовільно

Якщо студент на екзамені з дисципліни, з якої він мав семестровий рейтинговий бал **менше 42 балів**, отримує **позитивну** екзаменаційну оцінку («відмінно» («5»), «добре» («4»), «задовільно» («3»)), то такому студенту виставляється підсумкова оцінка з дисципліни за національною шкалою **лише «задовільно»**, за шкалою ЄКТС – **Е**, а в екзаменаційній відомості в графі «Підсумковий рейтинговий бал» ставиться **60 балів**.

Критерії оцінювання відповіді на іспиті

Іспит відбувається в усній формі, письмовій формі або складатися з письмової та усної частин. Максимальний екзаменаційний бал становить **30**. Викладач оцінює відповідь студента на екзамені у 4-бальній шкалі. Ця оцінка трансформується в **екзаменаційний рейтинговий бал** у такий спосіб:

Відмінно – 30 балів – виставляється за бездоганну, повну, ґрунтовну, безпомилкову відповідь, вияв власної думки, творчість при перекладі лексичних одиниць, відповідність усного та писемного мовлення наявним мовним стандартам;

Добре – 23 бали – виставляється за повну, ґрунтовну, відповідь, вияв власної думки, творчість при перекладі лексичних одиниць, відповідність усного та писемного мовлення наявним мовним стандартам; однак студент припускається певних лексичних, фонетичних або граматичних помилок, або допущені певні неточності у відповіді;

Задовільно – 18 балів – виставляється за умови розкриття завдання, але неповну, неточну відповідь, за продемонстрований недостатній рівень обґрунтованості, самостійності, творчого підходу у вирішенні проблеми; студент припускається багатьох стилістичних, лексичних, фонетичних або граматичних помилок, або допущено багато неточностей у запропонованих завданнях;

Незадовільно – 0 балів – виставляються за умови невідповідності змісту виконаної роботи запропонованим завданням; за низький рівень виконання практичного завдання із допущенням неточностей, невідповідностей, наявністю грубих стилістичних, лексичних, фонетичних або граматичних помилок, поверховість та відсутність творчого підходу у виконанні завдань; за фрагментарну відповідь із грубими помилками та неточностями.

Якщо студент на іспиті з навчальної дисципліни, з якої він мав семестровий рейтинговий бал **менше 42 балів**, отримує **позитивну** екзаменаційну оцінку («відмінно» («5»), «добре» («4»), «задовільно» («3»)), то такому студенту виставляється підсумкова оцінка з дисципліни за національною шкалою **лише «задовільно»**, за шкалою ЄКТС – **Е**, а в екзаменаційній відомості в графі «Підсумковий рейтинговий бал» ставиться **60 балів**.

8.2 Організація оцінювання:

1. Методи **семестрового** контролю – максимальна кількість балів за роботу на практичних заняттях протягом семестру дорівнює **50**.

Оцінювання здійснюється під час усіх видів навчальних занять і за результатами самостійної роботи. Під час практично занять оцінюється усна відповідь, виконання практичних завдань, презентація проєктів для самостійного опрацювання. Застосовуються такі методи контролю:

- методи усного контролю: індивідуальне опитування за теоретичним матеріалом, підготовлена доповідь, коротке повідомлення;
- методи письмового контролю: експрес-контроль, тестові завдання.

2. Методи **проміжного** контролю – відбуваються в листопаді і березні, коли викладач вираховує середнє значення балів за аудиторну й самостійну роботу студента з округленням до десятої частки числа.

3. **Модульна контрольна робота** – максимальна кількість балів за модульну контрольну роботу дорівнює **20**. МКР виконується й оцінюється після завершення модулю, зміст МКР регламентується на засіданні кафедри.

4. Методи **підсумкового** контролю – іспит, який відбувається в усній формі, письмовій формі або складатися з письмової та усної частин формі (зміст і форма іспиту регламентується на засіданні кафедри);

- максимальний екзаменаційний бал становить **30**.

5. Особливості організації навчального процесу, оцінювання всіх видів роботи, проведення МКР, семестрового, проміжного і підсумкового семестрового контролю за **дистанційною формою** навчання регламентується положенням про Порядок проведення семестрового контролю в дистанційному режимі з використанням ІТ-технологій з усіх навчальних дисциплін⁴.

8.3. Шкала відповідності оцінок:

Іспит:

Підсумкова оцінка за дисципліну за національною шкалою	Оцінка за шкалою ЄКТС	Підсумковий рейтинговий бал
Відмінно	A	90 – 100
Добре	B	82 – 89
	C	75 – 81
Задовільно	D	66 – 74
	E	60 – 65
Незадовільно	FX	0 – 59

⁴ <http://surl.li/cxvmv>

9. Програма навчальної дисципліни. Тематичний план занять:

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	усього	денна форма					усього	заочна форма				
		у тому числі						у тому числі				
1	2	л	п	лаб	інд	с.р.	8	л	п	лаб	інд	с.р.
I семестр. Модуль 1												
Змістовий модуль 1. Особливості культури арабського мовлення.												
Тема 1. Предмет, об'єкт, закономірності, функції та методологія культури мовлення як спеціальної дисципліни. Еволюція стилістичних вчень. Основні поняття та категорії теорії функціональних стилів та мовленнєвих жанрів як об'єкту лінгвостилістичних досліджень.	12		8			4						
Тема 2. Наука про мовлення та красномовство – стилістика з точки зору арабської мовознавчої та літературознавчої традицій	16		8			8						
Разом за змістовий модуль 1	28		16			12						
Змістовий модуль 2. Класична автохтонна наука про культуру мовлення.												
Тема 1. Виникнення вчення про культуру мовлення АМ та її найвидатніші вчені. Витоки стилістики АМ. Роль Корану та хадісів у розвитку стилістики АМ як науки.	16		8			8						
Тема 2. Абдалькагір аль-Джурджані («Даля'іль аль-і'джаз», «Асрар аль-баляга»), Абу Я'куб Юсуф ас-Саккякі «Міфтах аль-'улум», аббасидський халіф аль-Му'тазз – автор книги «Унван аль-баді'а», правил науки про красномовство 'ильм аль-баді'а, Кудама Бен Джа'фар – книга «Накд аш-ши'р» («Критика поезії»)	16		8			8						
Разом за змістовий модуль 2	32		16			16						
Змістовий модуль 3. Літературність мовлення.												
Тема 1. Наука роз'яснення ('ильм аль-байан). Літературність слова. Літературність мовлення. Дохідливість мовлення. Стили мовлення. Порівняння та його складові. Види порівняння. Метафора та метонімія	16		8			8						
Разом за змістовий модуль 3	16		8			8						
Змістовий модуль 4. Смысл і сенс мовлення.												
Тема 1. Наука про смисли ('ильм аль-ма'ані). Повідомлення та його стадії. Наказ. Заборона. Питання. Мета постановки питання. Нездійсненне бажання. Звертання. Обмеження. Багатослів'я, стислість та помірність мовлення	16		8			8						

Разом за змістовий модуль 4	16		8			8								
Змістовий модуль 5. Красномовство.														
Тема 1. Наука про красномовство (<i>'ильм аль-балага</i>). Словесні прикраси (парономазія, цитування, римована проза). Сміслові прикраси. Двозначність, виражена омонімами. Антитеза. Протиставлення. Краса мотивації. Хвала та засудження. Мудра манера мовлення	14		6			8								
Разом за змістовий модуль 5	14		6			8								
Змістовий модуль 6. Коран і культура мовлення.														
Тема 1. Питання стилістичної невідтворюваності Корану на прикладі окремих сур та аятів; унікальність коранічного стилю	12		4			8								
Разом за змістовий модуль 6	12		4			8								
МКР №1	2		2											
Усього за модуль 1:	120		60			60								
II семестр Модуль 2														
Змістовий модуль 1. Культура усного публічного мовлення														
Тема 1. Жанр «хутба» (усна публічна промова) як приклад ораторського мистецтва арабів. Історія жанру «хутба». Композиційні та мовностилістичні особливості <i>хутби</i>	32		14			18								
Разом за змістовий модуль 1	32		14			18								
Змістовий модуль 2. Функціональні стилі мовлення.														
Тема 1. Функціональна стилістика АМ. Проблеми функціональних стилів сучасної стандартної АМ	28		14			14								
Разом за змістовий модуль 2	28		14			14								
Змістовий модуль 3. Ділове мовлення.														
Тема 1. Мовні особливості офіційно-ділового, публіцистичного стилів. Стилiстика мови реклами	28		14			14								
Разом за змістовий модуль 3	28		14			14								
Змістовий модуль 4. Культура мовлення в мусульманському середовищі.														
Тема 1. Культура міжгендерного та міжконфесійного спілкування в сучасному мусульманському соціумі	30		16			14								
Разом за змістовий модуль 4	30		16			14								
МКР №2	2		2											
Усього за модуль 2	120		60			60								
Усього годин	240		120			120								

10. Рекомендовані джерела (у тому числі інтернет-ресурси):

Основна (базова):

Культура фахового мовлення.- Чернівці: Книги - XXI, 2005.- 572с.

Спиркин А.Л. Стилiстика // Теоретический курс арабского языка: Учебник. - М.: Изд. Воен. ун-та, 2004. – С. 398-478.

Ткаченко Ю. О. Культура мовлення та український мовленнєвий етикет.— Управління розвитком, №15(155), 2013.— С. 34—36.

Чухланцев О.Е. Функционально-стилистическая стратификация и экспрессивно-стилистические ресурсы арабского языка (в сопоставлении с русским языком). – Автореф. М., 1994.

Clive Holes. *Modern Arabic: Structures, Functions, and Varieties*. Georgetown classics in Arabic language and linguistics.—Georgetown University Press, 2004. – 419 p.

Khalid Al-Gudah. *Al-Arabiyya Al-Tawaasuliyya, Arabic for Non-Native Speakers*. Amman, Jordan.

Rowland, H. D. (1997). *Let's read the Arabic newspapers*. Troy, MI: International Book Centre.

البلاغة والنقد. جامعة الامام محمد بن سعود الاسلامية. الرياض 1994. 245ص.
 البلاغة الواضحة: البيان والمعاني والبيدع. تاليف: علي الجارم و مصطفى امين. القاهرة. 2007. - 496ص
 عوني صبحي علي الفاعوري (2010) *اللغة العربية للناطقين بغيرها في الجامعة الأردنية*. ايلول. عمان محمد العمري.
 البلاغة العربية. الأصول والامتدادات. – 1998. – 30 ص.
 ملاوي صلاح الدين. نظرية الأفعال الكلامية في البلاغة العربية. جامعة محمد خيضر، مجلة كلية الآداب والعلوم الإنسانية والاجتماعية، العدد الرابع. – بسكرة، 2009.
 شفيق السيد. البحث البلاغي عند العرب: تأصيل وتقييم. – القاهرة: دار الفكر العربي، 1987. – 232 ص.
 محمد بركات حمدي أبو علي. البلاغة العربية في ضوء نهج متكامل. – عمان: دار النشر، 1991. – 160 ص.
 سلامة موسى. البلاغة العصرية واللغة العربية. دار ومطابع المستقبل بالفجالة والإسكندرية ومكتبة المعارف في بيروت. – 1964.

Додаткова:

Бабич Н.Д. Практична стилістика і культура української мови: Навчальний посібник для студентів філологічних спеціальностей. вищих навчальних закладів /Н.Д. Бабич. – Львів: Світ, 2003.– 432с.

Eckehard Schulz Gunther Krahl Wolfgang Reuschel (2004). *Standard Arabic. An elementary-intermediate course*. Cambridge University Press.

Dardonah, M. (2017). *Sentence structure in news headlines in Arabic newspapers [Arabic]*. Al-Aqsa University Journal, 21 (1), 34–60.

علي الجارم، مصطفى أمين. البلاغة الواضحة: البيان، المعاني، البيدع، للمدارس الثانوية. – دار المعارف، 1998. – 160 ص.

علي الجارم، مصطفى أمين. البلاغة الواضحة: البيان، المعاني، البيدع، للمدارس الثانوية. – دار المعارف، 1999. – 308 ص.

شوقي ضيف. البلاغة. تطور وتاريخ. القاهرة: دار المعارف، 1995. – 384 ص.
 عيسى علي العاكوب، علي سعد الشتيوي. الكافي في علوم البلاغة العربية. البيان، البيدع. الجامعة المفتوحة، بنغازي: دار الهناء، 1993. – 356 ص.

عدنان بن ذريل. النص والأسلوبية بين النظرية والتطبيق. – دمشق: اتحاد الكتاب العرب، 2000. – 199 ص.
 صلاح فضل. بلاغة الخطاب وعلم النص. عالم المعرفة، العدد 164. – الكويت: المجلس الوطني للثقافة والفنون والآداب، 1992. – 317 ص.

11. Додаткові ресурси (за наявності):

Інформаційні ресурси в Інтернеті

- Арабістичний фонд Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського: <http://www.nbu.gov.ua/>
- <http://www.nbu.gov.ua/node/422>
- Телеканал «аль-Джазіра» [News | Today's latest from Al Jazeera](http://www.aljazeera.com/)
- Портал новин [أخبار أوكرانيا بالعربية | أخبار أوكرانيا](http://arab.com.ua)
- Електронна версія газети «аш-Шарк аль-Аусат» [أخبار دولية وعربية | الشرق الأوسط \(aawsat.com\)](http://aawsat.com)
- Бібліотека арабської літератури [Library of Arabic Literature](http://www.libraryofarabicliterature.com/)

- Журнал арабської літератури أخبار أوكرانيا بالعربية | أخبار أوكرانيا (arab.com.ua)
- nwf.com. أكبر متجر إلكتروني للمحتوى العربي (neelwafurat.com)
- Віртуальна дошка оголошень факультету східної і слов'янської філології в Телеграмі: https://t.me/fs_info
- Інстаграм-сторінка факультету східної і слов'янської філології: <https://cutt.ly/CZo0kp9>
- Інституційний депозитарій: <http://rep.knlu.edu.ua/xmlui/>
- Кафедра східної і слов'янської філології КНЛУ: <http://eastphil.knlu.edu.ua/>
- Офіційний сайт КНЛУ: www.knlu.edu.ua
- Офіційний сайт Центру історичної та культурної спадщини Джум'и Маджіда: <https://www.almajidcenter.org/ar/home/>
- Фейсбук-сторінка факультету східної і слов'янської філології: <https://cutt.ly/rZo169p>
- Офіційний сайт еміратської Культурної Фундації: <https://culturalfoundation.ae/ar>

12. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання якого передбачає навчальна дисципліна (за потребою):

- 1) Центр арабської мови і культури, ауд. 601 (47,1 кв. м.), навчальний корпус № 3.
 - Інтерактивний комплекс мультимедійна трибуна Корсар 22М, 2020, сенсорна
 - Проектор Optoma W334E з маркерною дошкою
 - Моторизований екран Grandview
 - Акустична система Genius SP-HF180
 - Камера з триногою 2E WQHD 2K & 1080P
- 2) Бібліотечний фонд Центру арабської мови і культури (900 екземплярів (словники, навчальна література, художня література, періодичні видання)).
- 3) Мультимедійне обладнання, програма Microsoft Teams, Microsoft Word, Microsoft Power Point, Microsoft Forms, додатки платформи Microsoft Office 365 для дистанційного навчання.